

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Vécsy László*
Cím: *Jubilálnak a budapesti balesetrendőrök*

Forrás:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

351.74

Hely

Idő

'1939'

Személy

Székesfővárosi házinyomda 1926 — 8891

Jubilálnak a budapesti balesetrendőrök

Öt év alatt több mint nyolcezer súlyosabb közlekedési szerencsétlenség okát derítették fel

Ez év június elején csendes és szerény jubileumát ünnepli meg a budapesti főkapitányság közlekedésügyi osztályának egyik legfiatalabb, de legfűgűbb és példásan szép eredményekkel dolgozó új szerve, az úgynevezett baleseti járőr. A főváros közönsége mindössze onnan ismeri a „balesetrendőröket”, hogy ha valami uccal szerencsétlenség történik, akkor a sebesülteknek első segítyt nyújtó, szirénázó mentőgépkocsival szinte egyidőben ott terem a baleset színhelyén egy hasonlóképp vészes szirénázással robogó, fekete rendőri kisautó, amelyről autózeműveges, fényképezőgépekkel, újabban mozgófényképfelvétel-masínával és mindenféle titokzatos műszerekkel felszerelt rendőrök ugrálnak le és gyakorlott, fűgű biztonsággal visszaszorítják a kíváncsiakat, fotográfálnak, mérnek, villámgyors helyszínvázlatot készítenek, valami fehér porral felhintik az úttest felületét s ebből állapítják meg a fénynyomokat, pneumatiksurlódásokat, az ucca aszfaltsíkján árulkodó, szabadszémmelel tán nem is látható jeleket. Ugyanekkor kikérdezik és összeszedik a szemtanúkat, mindezt másodpercek alatt. S már el is tűnnek. Villámgyors, tervszerűen biztos munkájuk nyomán pontosan és jogi szempontból minden kétséget kizáró módon le van rögzítve az uccai szerencsétlenség minden, a bírói eljárásra annyira fontos tény és bizonyíték. Amióta a budapesti főkapitányság baleseti járőre munkába állott, nincsen többé vita és bizonytalanság a közlekedési eszközökkel kapcsolatos bűnügyek bírósági főtárgyalásán, a felelősség kérdése minden kétséget kizáró módon bizonyítást nyer és az ítélet mindenkor határozott és megnyugtató keltő.

1934 június 1-én kezdték meg a budapesti balesetrendőrök háromhónapos különleges tanfolyamukat. Tíz ügyes, fiatal rendőrből állott ez az első csoport, és pedig öt, egyenként 2—2 rendőrtagból szervezett járőr. A balesetrendőrök elvégezték a közlekedési tanfolyamot, közben rajzolni, fényképezni tanultak és megismerték a helyszíni eljárás részleteit is. Eleinte oldalkocsis motorkerékpáron robogtak a balesetrendőrök az uccai szerencsétlenség színhelyére, de csakhamar kisautókat kaptak. Első beosztásuk olyan volt, hogy amíg két járőr szigorú készültségben állott, a harmadik tartalékszolgálatot teljesített, a negyedik és ötödik pedig szabadnapos volt, az összetartózkodó munka azonban csakhamar szigorúbb szolgálatra kényszerítette őket s ma már egy-egy járőr háromtagú, három van egyidőben készenlétben, egy tartalékban és csak egy járőr szabadnapos.

A baleseti járőr a tényleges munkát 1934 augusztus 1-én kezdte meg Budapesten. Mindennél beszédesebb és érdekesebb innen kezdve működésük statisztikai számadata. Az első félesztendőben 557 kivonulásuk volt a balesetrendőröknek s ebből mingyárt az első három hétre, a Szent István-napi forgalomtorlódásban több mint kétszáz olyan balesetük volt, ahol emberéletben esett kár vagy súlyos sebesültek voltak. Akadt ünnepnap, amikor huszonnégy óra alatt húsz-huszonötzör robogtak ki a balesetrendőrök.

A következő esztendő rendszeresen és állandóan emelkedő mükadatalai a következők: 1935-ben 1083, 1936-ban 1457, 1937-ben 1859, 1938-ban 2274 eset; évenként tehát kb. 400 baleset a szaporulat, valójában azonban az emelkedés nagyobb,

mert a gépkocsik száma öt év óta lényegesen apadt. Az 1939. esztendőről természetesen nem állnak még statisztikai adatok rendelkezésre.

A baleseti járőr nemcsak a helyszínelést végzi el a közlekedési szerencsétlenség színhelyén, hanem a balesetek állandó nyilvántartását is feldolgozza és következő érdekes tanulságokat leszüri. A legutóbbi, 1938. évi balesetstatisztika kerületenként való elosztása pl így fest: Sérüléssel járó baleset volt a főváros területén 2274. Ebből az I. kerületben volt 180, a XI. kerületben 141, a II. kerületben 149, a III. kerületben 124, a IV. kerületben 102, az V. kerületben 163, a VI. kerületben 245, a VII. és XIV. kerületben 349, a VIII. kerületben 107, a IX. kerületben 166, a X. kerületben 181, Újpesten 101, Kispesztén 107, Pestszenterzsébeten 84, Csepelen 71. Ha ugyanezen évből a baleseteknek napok szerinti való elosztását figyeljük, megállapíthatjuk, hogy a legtöbb közlekedési szerencsétlenség Budapesten szombati napon történik. Hétfőn kevesebb, csütörtökön még kevesebb, aztán sorrendben következik a kedd, szerda, péntek, Vasárnap elenyészően csekély a szerencsétlenség a főváros területén.

A balesetek sebesültjeinek személyi adatait vizsgálva, megállapíthatjuk, hogy a nők sokkal elővigyázatosabbak az uccán, mint a férfiak. Ennek tulajdonítható legalábbis az az adat, hogy 1544 férfi sérült mellett mindössze 730 volt nő. A sebesültek életkora szerint az elosztás a következő: A legtöbb áldozat vagy sebesült a 20—30 év közötti életkorból való (608), ezután következik a 30—40 esztendő kor (512), végül innen kezdve fokozatosan csökken akár előre-menően a 20 évnél fiatalabbak felé, akár a 40 éven felüliek irányában. 12 éven alul és 60 éven felül aránylag csekély, alig 100 körül jár az évi balesetszám.

A balesetrendőrök elsősorban a közlekedési szerencsétlenségek valószínű okát vizsgálják és az erre vonatkozó adatokat azzal az érdekes, kétségtelen megállapítással járnak, hogy a legtöbb balesetet a gyalogos járókelők vigyázatlansága okozza. 1938-ban ilyen eset 754 volt. Szabálytalan kocsivezetés 576 balesetet okozott, gyorshajítás 365-öt, gondatlanság 203-at; a sikos úttest miatt 72 baleset volt, öngyilkossági kísérlet miatt 30, ittasság következtében 22, a világítás hiánya miatt (a kültelken) 21, a kocsiszerkezet hibájából 12 és megbokrosodott ló okozta gázolás 2.

Hónapok szerint a legtöbb közlekedési szerencsétlenség szeptemberben történik, aztán csökkenő sorrendben így alakul: július, október, május, augusztus, december, június, november, március, április, január, végül a legkevesebb február hónapban. Napszakok szerint a legtöbb baleset délután 4 óra és este 8 között van. A déli és kora délutáni órákban kevesebb, este 8-tól éjfél felé erősen csökken az arány, éjjeltől reggel 5-ig elenyészően kevés, ezután délig megint fokozatosan emelkedik az arány.

Sokféle tanulságot lehet leszünni a jubiláló baleseti járőr e beszédes adataiból.

Vécsy László